

Esy-li spěwał,
Pitnje džělat,
Strowja cze
Sswójbnj statof,
A twój swjatosf
Sradny je.

Sa staw spróznj
Naposf móznj
Luboscf ma;
Bóh pak swěrnj
Pšches spaf měrnj
Čzerstwoscf da.

Njech ty spěwajch,
Sswěrnje džělatcf
Wschědne dnj;
Džej pak swjatosf,
Duschi datj,
Wotpocžij mj.

S njebjesf mana
Njech czi thmana
Žiwnoscf je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wotšchew cze!

F.

Szerbiske njeđzelske łopjena.

Wudawa so kóždu šobotu w Smolerjez knihcizšczečni w Buduščinje a je tam ja šchwórtlětnu pšchedplatu 40 nr. dostacž.

Gradi.

1. Pětr. 4, 8—10.

Teho dla budžeže stróšbi a wachuježe k modlitwam. Pšchede wšchitkimi wězami pak měježe mjes šobu šylnu luboscf; pšchetož ta luboscf pšchikryje hrěchow hromadu. Sslužeže šebi jedyn druhemu i tym darom, kotryž kóždu dostał je jako czi dobri šastojnizy wšchelakeje huady Božeje.

Njeđzela pšchihotowanja na šwjatki je našcha njeđzela. Do přědka našche wóczko hlada; na ruzy my hladamy, kotrejž stej šo k požohnowanju pošběhnylej pšchi k njebjustpicžu a šwjatoczniczku šwoje dary na wošadu wuliwatej. „Jašo woczi tych motrocžkow hladatej na ruzy šwojich knježich, tak hladatej našchej woczi na teho šnješa, našcheho Boha, hacž šo wón nad nami šmili.“ Wuštyšch, šnježe, wuštyšch — to je hlóš našcheje njeđzele Gradi.

Tři kruchi pšchihotowanja na šwjatki nam šwjate pišmo mjenuje:

1. Modleže šo.
2. Wotewrče šwoje wutroby bratrowskej luboscfi.
3. Budžeže dobri šastojnizy wšchelakeje huady Božeje.

1. Modleže šo. To je přenja, derje mēnjena japosch-
tolška rada, šo my tola njebychmy njepožohnowani wostali,
hdyž pošlednjemu wulkemu rócžnemu czašej napschecžimo

džemy. Wo šame našche šwjatkové žohnowanje šo jedna; wo to chžemy prošycž. Bože kralestwo a Boži duch drje bjes našcheje proštwy pšchindžetej, ale kóždu dyrbi prošycž, šo byšchtej tež k njemu pšchiscklej.

Modlitwa je najwysšcshe a najlěpsche, ištož Bože džěczi maja. Modlišč šo ty tež? Modlišč šo rad? To wšchaf njeje šymna pšchisłuschnoscf, ale šbóžne prawo, šo šmēmny my w kóždej hodžinje pšched trón šwojeho njebjeskeho Wótza pšchicž a jemu wšchitko prajicž. A kał nušnje my modlenje potrebamy! Bjes Božeje bliškoscf šmy my šhudži, hubjeni, nješpokojeni. šnješowa pšchitomoscf pak je žohnowanje a wošchemjenje. Šdyž my rano stanjemy, dha my Bože žohnowanje k šwojemu džělu trjebamy. Šdyž šo my wječor lěhamy, dyrbi nam tón šnješ mēr špožcicž. Njech my džělamy abo wotpocžujemy, jēmny abo pijemy: wšchitko dyrbimy my do modlitwy wošamknyč. To nowu wješeloscf a móž dawa. Duž modl šo, prošch! Prošč Boha wo myšle wěrnoscf, wo pošnacze hrěcha, wo wodacze winy, wo mēr a šwjeczenje, wo šwjateho Ducha, wo ducha modlitwy, wo nowe, wobnowiže šwjatkové žohnowanje. Njemyšl šebi tež, šo je došč. jenož w Božim domje šo modlicž. Twój dom dyrbi dom modlitwy byč; duž dyrbicže šo my rano, pšchipołdnju a wječor hromadže modlicž, a hospodar dyrbi šwojeho doma mēšnik byč. Šdžež žana šhromadna modlitwa w domje njeje, tam tež žane žohnowanje njeje. Šdžež šo pak domjaze žiwjenje se šwojej prózu a staroscfu, se šwojej šrudobu a wješelom pšched trón Božeje huady nošy, tam je wješele a žiwjenje.

Ach, so bmy my tak lěni a liwzy w modlenju! Swět swonach naš wot modlenja wotczahuje, šama našcha njeměrna wutroba modlenju sadžewa. Teho dla japoschtol rjeknje: Budźće strosbi, a wachujće k modlitwam. Měru džerzecz we wužiwanju a wješelu, to je nufne k modlenju. Schtož w jedži a picžu měru njedzerzi, ša čželnymi lošchtami honi, tež jenož w myšlach, tón šo modlicž njemóže. Duž wachujmy, pšchetož čžert khodži wokolo kaž rujazy law a pyta, kohož by póžrjel. — Ale tež w modlitwje šamej je měra a strosbóšč nufna. Našch Šbóžnik naš napomina, šo bychmy njebórbotali pšchi modlitwje. Wón chze, šo šo my jednorje a mudrje modlimy. W našchim čžaku je tam a šem mēnjenje nastalo, šo móže čžlowjek kóždu khorošč, kóždu tychnošč přecž modlicž. To je wopacžne. Boža wěž to je, kaš wjele wot našchich modlitwow wón wušlýchšchi. Šara derje móže Boža wola byčž, šo my čžerpimy. Duž daj šwojej dušchi pšched Bohom woczichnycz a potom šo modl.

2. Pšchede wšchitkimi wězami paš mējcz mjes šobu šylnu lubošč. Na tym dyrbi šwět póšnacž, rjeknje tón Šnješ, šo wy moji wuczobnizy šczje, hdyž wy lubošč mjes šobu macze. A šašo: nowu pšchikasnju ja wam dam, šo byšczje šo mjes šobu lubowali, runje jako ja waš lubowaš šym. Tež w šwěczje šo šprawna lubošč namaka, w domje a wošadže. Ale hdyž je tuta lubošč jenož šemška a šwětna, dha wona šylna došč njeje. Prawa lubošč pšchidže š Boha, kotryž je šam lubošč. Šdžez tuta lubošč njeje, tam je našcheho žiwjenja šbože na pšstwarjenje. Někotry por je pšched woltarjom stal, lubošč we wutrobje, pšchibahu we rcze; po někotrych mēžozach bēšche roštora w domje, dofelž wěrna lubošč pobrachowašche. — W někotrym domje je mjes šaršchimi a džeczimi lubošč, kaž dolho wšchitko derje džje. Šdyž paš šo nan šestari a šym dyrbi jemu šhonjenu lubošč pšaczicz, dyrbi ša nana šo štaracz a šašlužicz, potom lubošč pšchestanje. Ně, lubošč dyrbi šo horicz pšches móž šwjateho Duha. Wo tutej luboščzi japoschtol rjeknje, šo wona hrěchow hromadu kryje.

Wy zušy hrěch njedyrbimy pšchewidžicz, ale my dyrbimy jón woadacz. Wy njedyrbimy mēr woadacz, hdyž žádn mēr njeje, niz šle dobre a šikale šlódke mjenowacz, ale zušy hrěch pšched druhimi šamjelczecz, pšched nami šamymi šamolwecz, niz kóždu maliczkošč ša šlo wšacz, to je, šchtož šebi japoschtol wot naš žada. Tak jo šwět nječžini. Ššam šwój hrěch wón pšchikrywo, zušy wón wotkrywa. Ššame šwoje brachi wón šamjelczuje, zušje wón powjetšchuje a š radošču dale powjeda. Šinaš našch Šbóžnik. Wón ženje w luboščzi njeje wošpróžnik, wón je hrěchi a šlaboščze šwojich wuczobnikow š wulkej šczepšlwošču nješl. Tež šwojeho pšcheradnika mjenuje wón hišczje šwojeho pšcheczela. O, šo móhli tež my š japoschtolom pražicz: Lubošč Šhryštušowa naš čžeri.

3. Ššlužczje šebi jedyn druhemu š tym darom, kotryž kóždy doštal je, jako čži dobri šaštojnizy wšchelateje hnady Božje. Wy šmy šaštojnizy. Wobšedžer je Bóh šam. Našche šemške šubla, našche duchowne dary šlušcheja temu Šnješej. W našchej šwobodže to nještej, hacž my je ša njeho trjebacz čžemy abo niz, my dyrbimy to čžinicž. Šchtož my dželamy, my š jeho možu čžinimy; šchtož my druhim darimy, njeje našch, ale jeho dar. Wěrišch ty to? O, hdyž bychu to wšchitzny ludžo wěriš, dha bohacz šwoje millijony nješmēli tak twjerdže šamkacz a khowacz, dha

dyrbjalo ša žyrkej a jejne wušrawy, ša khudyh a jich hubještwo lēpje štarane byčž hacž nětk. Wopomú jo jenož prawje, twoje šublo njeje twoje; ty ničžo do wěcznoščze njemóžeš šobu wšacz, žádn kamješ š twojeje khěže, žádn plód š twojeje role, žádn šloty š twojeje móšchne. Wšchitko dyrbišch ty jow delkach woštajicz ša čžlowške džecz, kotrež šašo wumru kaž ty, šuano ša šmējatych herbom, kotřiz šo tebi ani nješpodžakuja. Duž štejmy ša tym, šo bychmy je šwojim šublom a šamóženjom, je šwojej možu čžela a dušche, je šwojej wěru, lubošču, nadžiju, jedyn druhemu šlužili.

Tón Šnješ wubudž našche dušche k wšchitkim dobrym kručam pšchihotowanja, šo bychmy njeplódni namafani njebyli. Duž hotuječe wašche dušche k modlitwje, wotewrče wašche wutrobny k bratrowskej luboščzi, štajczje wašche žiwjenje do šlužby wašchich šobučłowjekow. Boži Duch šam pšchihotuj našche wšchitkich wutrobny ša požohnowane šwjatki! Šamješ.

Šhryštoš Šolumbus.

Šo nēmštin.

(Šotracžowanje a štónčjenje.)

Ale šawišcz — šlu towaršchku wšchěch wulkich wušpěchow — bē šebi w štarej domišnje Bohu žel šawoštajil. Šli nješpšcheczelo šafachu jenož na prawu hodžinku, hdyž bychu Šolumbej šelchodžecz móhli. — Šolonija, kiž bē, Šameriku přemí kručž wopušczžiwšchi, na Ššpanioli šaložil, bē šo šhubila. Na mēštnje, hdyž bē štala, šaložil k čžezčzi kralowe mēšto Ššabela. Šotom džezche šmužiczje na nowe wunamafanja. Ale njeležachu wšchudžom, kaž bēchu šo nowi towaršchojo nadžijeli, šlote a wšchelate druge poklady bjes prózy a š hromadami, — a šebany nahrabny lud poča mortotacz. Š temu hišczje pšchidže, šo Šolumbus wo šrijedž šwojich próžowanjom ššhori. Šajčeje škladnoščje wužichu nješpošojni a pošlachu do Ššpaništeje žadlawy lišt, w kotrymž ani nitki dobreje na nowym šwěczje njewoštajichu. To bē Šolumbowym nješpšcheczelam mjedowa pomaska a woni šchiknychu pola krala tak daloko, šo Šolumboweho najšbřešcheho nješpšcheczela, Šguado-a, ša nim pošla, šo by wěž kručze pšchepntal. Šolumbus mēšješche ša nješpšchitojne, jako kralowšti namēštnik w šwojim kraju šo nekajšemu šudej počžiznyč. Šomjenowa teho dla šwojeho bratra ša namēštnika, a wróczil šo šam do Ššpaništeje. Ale pšchi tym šczžini šebi to wopaš, šo roškasda, kiž drje bē jeho wotpošladam pšchiměryem, ale kajřiz ničto šhwalicz njemóže: wobydlerjam wšcho šloto šebacz; a runjež pšchi tym tak šurowy njebē, kaž jeho našlédnikojo, bē tale njeprawda tola šapoczatl a pšchiczina mnohich druhich šrudnych podawškow. Še šehnathmi pjenješami wróczil šo wobštorženju domoj a — pšchepoša šwojich nješpšcheczelow. Š tym paš jich na wěczne nješmērowa, ale hdyž šebi ša šczče pučžowanje š jaštwow ludži na šlódže žadašche, dofelž šo druhim do zušych krajow njechajche, jemu šhwatajžy nješbožownu proštwu dopšelnichu. W juliju lěta 1498 wotjēdže šczži ras, a po wšchelatic wuštatych štrachach a nowe rjane kraje namakawšchi niz jenož na šupach, ale tež w Šamerizy šamej, wróczil šo do štareje kolonije. Tu paš bē hižo šašo nješporjad a njemēr wšcho podryl. Wutroba jemu krawajšche, hdyž tole wušlada; porjedžezche, šchtož šo hodžezche. Tu kručze wuššupuju, tam dobročžiwje porořuju šawjedže šašo k nušy na šhwilku porjad. Wón rošdželi kraj a ludži, šo by tak dželaczeryow došyl, ale šaložil Bohu žel pšches to pošdžizche wotročłowštwo. Niz š lubošnym šlowom, je šurowymi pšcheczžehanjemi, š počžiznyčžowanjom, š wóžnu a je šahubu poštrwom štary šwět nowy. Wložemy šebi myšlicž, kaš šu ludžo, kotřiz bēchu šebi w Ššpaništej hižo dawno šmjercž šašlužili, nětko jako knježa a poruczizy š wobohimi wobydlerjemi šašhadželi. A kraj bē pošly tajkich šamzow. Šišczje dolhe lěta pošdžizcho bēšche tam tajkich nješočžinkow š hromadami; bēchu po wotřšanych wuchach derje špóšnacž. — W Ššpaništej bē mjenujžy wašchne, šo najšbřešchim šlóstnikam wušchi wotřšowachu. — Kaš rad Šindianojo Ššpanjenjom mējachu, widžimy š powjedancžka, kiž nam mižionar Las Šajas powjeda: „Š šmjercži wotřudženeho Šindiana bēch štoro do žyla ša šcheczžanštwo došyl. Do šcheczženizy paš šo mje hišczje woprašcha, hacž šu w nješbježach tež Ššpanjenjo. Šdyž jemu wotmolwlich, šo kóždy, kiž je dobrý,

do njebych pichindže, njeda ho fischezic, ale rjetny, so nihdže pschincz nochze, hdžežkuli by jeneho i tehole jaklateho ludu trječil.“ Wo tajkich wobštejenjach shonichu tež Kolombowi njepšhecželjo a fchežuwachu bjes pschestacza. Šchož hiščeže wěrnio njebē, do-činičichu i hrosnymi lžemi. Wēcžnje bē kralowa Šjabela pschepofasana byla, so je Kolombus njewinowaty; pichezo bē jeho šakitowala, tola nětko šama wona ničzo dale ja njeho čžiničz njemōžesche. Bobdilla bu wotpōšlan, so by hladal, kak ho to po prawom i Kolombom ma. — Wōn pschindže, štaša namēštnika f šebi, a hdžž tōn i dobrym šwēdomnijom f njemu pschindže, jeho šaja, ja rječžajš šwjajacž da a tak šepinaneho do Šchpanisfeje pōšla. Tež tajku hašbu šnješe ponižnje. Prošesche jenož, so by ho psched kralom šamym šamolwjecž šmēl: To ho jemu šta. Po jeho rēczi a šadžerženju pōšna kral bōrny, so bē ho jemu njeprowda štała, a pschepoda jemu i nowa stare šastojšstwo. Alle žyła Šchpaniška šabywašche dale bōle, ja čžož mējesche ho Kolombej džakowacž. Dwē lēcze šandžeschtej. — Tu pōšlachy — niz Kolomba, ale jeneho drugeho do Šispaniole, so by tam na porjad hladal. Škuboko drje čžujesche we wutrobje Kolombus njedžak, tola jeho to njeporash. Njehladajche džē džaka šwojeho knježerja, ale so by šapocžate džēlo dokonjal.

Š tym špofojom, so jemu tola i nowa šchtyri hubjene kōdže domērichu, wujēdže w mēřzu 1502 šchtwōrtu krōcž na morjo, so by, kaž bē ho nadžal, pucž po wodže do Šudisfeje namakal. — Mēnjesehe džē, so je něhdže wokoło Čhinesfeje abo Šapanisfeje pobyl. — Pschecžiwio jeho woli pak šahna jeho wētr na brjōh noweje kolonije. Tu pak njepušchēcžichu jeho ani do pschistawa, hdžež čžyjsche šajēcž, so by šebi kōdže wuporjedžecž dal a hrožaze njewjedro pschecžakal. Wichor pschicžeže a našch admiral šebi hinaš pomhacž njemōžesche, hacž so kōdže w nekajšej khowanzy tak derje kaž bē mōžno khowašche. Bōrny po tym šadžewajche jemu nowy wichor, so wujēcž njemōžesche. Psched-wocžomaj roščepjechu ho jemu wšchē kōdže, a jenož i wulkej nišu radži ho jemu i towaršchemi do Šamaiki se žiwjenjom čžeknyčž. Tu pschecžini njepšōžomny rjet žyke lēto.

Bē to žiwjenje w šamej nušy, žiwjenje štarosčow a mjeršanjow. Šchpanjenje, kotriž bēchu i nim f tradanju a f čžerpjenju wotšbudženi, na njeho šlawachu a hrožachu, so čžedža jeho škōnzo-wacž; wobndlerjo, kotričž bēchu khowle rošmjeršali, njepopšchachu jim niz najmjenscheho. Šsmjereč šdasche ho wšchem wēšta, ničto njenadžijesche ho rady a wumōženja, khiba Kolombus. Wōn bē wulicžik, so ho mēšacžt ša krōtki čžaj šacžmi a wēšchēcžesche na njōn pokajajo Šindianam, so budža bōrny na njebješach šnamjo Bōžeho hneva widžecž, je-li žušnikow njecžesča. Tu šacžmi ho mēšacžt — a naštrōženi Šindianojo prošchachu jeho na kolenach, so by jim njelubošnosčž wodal; rad lubje dawachu wšcho, šchtožkuli šebi žadašche. — Hiščeže mēšazy ho jemu w tajkim hubjenštwje minychu, doniž kōdžnikaj, kotrejuž bē Kolombus wupōšlal, škōncžnje i wjetšchej kōdžu pschijēdžeschtaj. 28. junija 1504 wopušchēczi wōn Ameriku pōšledni raš a nawrōczi ho po mnohich wustatnych čžerpjenjach khowy do Šchpanisfeje, hdžež bē mjes tym jeho šakitarša Šjabela jemrjela. Šabyty a wopušchēcženy wot njedžatneho šwēta šwoje žiwjenje a šwōj dōnt rošpominajo šemrē tu namakar Ameriki 20. meje lēta 1506, 59 lēt šary. Jeho pōšlednja wola bē, so bychu jeho čžēlo psches morjo na nowu šemju pschewješli a jemu puta, i kotrymiž bē něhdny wuwajajany byl, do rowa šobu dali. Tak ho šta.

Jeho njepšōže njemējesche hiščeže tež tu šōnza, dokelž nowy šwēt ani po nim njepomjenowachu, ale po nekajšim Šlorentinškim šemjanu Amerigo Vespucci, kiž bē knižku wudal, w kotrežž Ameriku wopišowawšche, runjež šam dale pjezy pschijšchol njebēšche.

Šdnž bychmy Kolombowu šlawu wušbēhujō powjetšcheli, bychmy jeho wopomnjecžu kchiwdu čžinili. Tež najkrōtsche šlawišny jeho žiwjenja rēcza mōžnišcho, dnžli rjane khowalaze šlowa, mōžnišcho, dnžli blyšchēcžaty pomnit, kajkiž jemu pōšdžišcho w Ševilli štajichu.

Tu mohlo někomu na myšl pschincz: Hacž tež to je jeho prēnja myšlicžka na wunamakanje woprowdže tak wulka šaklužba? Ma to wotmolwi nam najrašnišcho powjedaččžto wo jeju Kolombowym. — Hacž nowemu šwētej nahrabny, šurowy, šary šwēt wulke šbožo pschinješe? Hacž njepočžinki štareho šwēta i pokladom noweho nowu žyrobu a nowy jēd do šarych ranow njedostachu? — To praschēcže ho Bōžu pschedwidžomnosčž, kotraž wšcho runa, šudži a wodži; se žiwjenjom wulkeho muža, kotrež i krōtka wopišachmy, i jeho mudrosčžu a dobrej woli tajke praschenje ničzo

čžiničz nima. Čžlowjela pak njepšudži to, šchtož je ho bjes jeho wole štało, ale to, šchtož je wōn čžył.

Aljes jutrami a šwjatkami.

Rjany čžaj, hdžež šemja našchōh' Bōha
Kaž šahroda keže w polnej krašnosčzi,
Šdžež mi, hdžež šupi nětko moja noha,
To nalēczo ho šmēwa w pschinosčzi.

Rjany čžaj, hdžež kōžda šwētko mila
Nētk rjane jutrne kchēl'sche šajpēwa,
Šdžež nutnosčž je šako i nowa žywa
A šahorjenosčž wšchitlich šajšchima.

Jutry šesady a šwjatki prēdku,
Kak mjesuja tu čžajš na šwēcže!
Duž kōždn štarz tež šwēru pyta kētku,
Šom' derje je pschi ducha hōščžinje.

Šorje hladajo kaž wučžobnižy
Ša f njepušpicže šwjecžu Šbōžnika,
Dha šu mi šnadne wšchitke tajke wēzy,
Kiž je mi šemja wulke šjewika.

Hiščeže dženy ho žehli se šhonjenja
Wšchšchōh' žiwjenja mi štara wutroba,
Njemēl jutrowneho wōšjewjenja,
Šotajne mi byle jeno bolenja.

Mēnju wšchak, šu jeno šnadne šlowa,
Kiž mōj duch wo Duchu Bōžim wurēczi,
Šdnž nam jandžel Šesufchōw' rowa
Šurjow šygle wšchitke njeslemi.

Jutry šlicža šwjatkam pruhi šwoje
A tak ja mōžu hatle i wētoščžu
Šsej wēcžne wobrašy tu čžiničz moje,
Kiž i wšchšchich štron Duch ja mnje pōšlal je.

Mohl wjekelicž ho dušche pōšbēhjenja,
Šdžež na šamērje šwojoh' žiwjenja
Ša njemēl khowilku wobžarowanja,
Niz pruhu i lēpschich šwētow i daloka?

Kak šłabe šu te kchidka šahorjenja,
Šdžež njepbēhnje je jutrow nadžija!
Tōn čžlowjel nima žanoh' pōšhlnjenja,
Našch šnjes a Šbōžnik wšchitko dokonja.

Šsej twarju hētū šwojoh' čžicho mēra
We krašnym šwētle šlōnza jutrownoh',
Šlej, potom wjedže šwjatkowna mje wēra
Do domow žiwjenja tam wēcžneho.

Ernst Šelaj.

Wšchelake i bliska a i daloka.

Porjedženje: Niz 4. julija, ale **4. junija** šwjecži Bistopške pobocžne Šustav-Šdolšike towarštwio šwōj šwjedžen w Šornym Wujedže.

— W Žwitawje ho nowy Šutherowy Bōži dom twari a i twarom ho w bliščim čžaju šapocžnje.

— Wulke njepšōže na železnicy je ho w blisčosčzi Šipka pola štajije Čžortaw mēlo. Čžaj i kolijow wujēdže, prēnsche wōšy ho šwrōčžichu, lokomotiva hiščeže něšcho štow metrow dale čžerjesche. Dwaj pucžowarjej, jedn kchēžorstwowy šejmiški šapōšlanž a jena žona, buschtaj morjenaj a wjazy wōšobow čžēžto a lōžo šranjenych.

— Šrōnprnyž našcheho kchēžorstwa je psched krōtkim šwōj 20lētny narodny džēn šwjecžik. Wōh šchituj jeho dale f šbožu našcheho wōtžneho kraja.

— W kchēžorstwowym šejmje je šrudne wojowanje. Ššwobodo-myšlni a šozialdemokratojo pytaju wōšamknjenje wot praweje štrony podpjeranych šakonjow i tym šadžewacž, so wulka licžba i nich se šejmoweje šale krōtko do wothłōžowanja won dže a potom woni žadaja, so by ho wulicžilo, hacž je jow telko šapōšlanžow pschitomych, kiž dyrbja tam byčž f plačžomnemu wōšamknjenju. To šu wobžaronne pucže, kotrež ho khowža, a pschi tym dyrbi našch kchēžorstwowy šejm wšchu nahladnosčž w ludu a kraju šhubicž.

— Šo buschtaj Šarten a Šickel we woješkim prožeku w Šumbinnenje wuwinowanaj, je powšchitkowne špofojenje po kraju šbudžilo; pschetož nowe jednanje psched šudom je hiščeže šlawnišcho wopokajalo, so ho jimaj dopokajacž njeda, so štaj ryt-

mischtra Krosigka moriloj. Dopofasacz so jimaj to njehodzesche, duž so tež sahudzić njemózeschtaj. Człowjek njemóže dale budzić, hacž se swojim pósnačom jažnje widži. Sduž mataj něšto na swojim šwědomnju, potom Bože khostanje na njeju čžaka.

— W Niederlandstej je w ludu wulki strach. Wot zpleho luda lubowana kralowa Wylemina je čžežko na tyfus schorila a je nětko tež hiščeje w swojej khorosci sahe porodžila. Ššes sazny porod bu strach čžim wjetšči, dokelž běchu mozy khoraje hižo kžetro wotebjerale. Wny prošnyj s žylym niederlandskim ludom, so čžył Bóh miłosečiwje lubowanu kralowu pschi žiwjenju šžeržecz.

W u m j e ů k a ř .

(Potracžowanje.)

Wotpožiwšči swoje pruhowanje běch něšto nježel doma. Sutrowničku džěch s nanom do kušodneje wšy ke mischi, hdžez mi knjes kantor na piščečelach hrač dowoli. Wjedžach žebi njemalo wjele, jako kemscherjo hlomy hromadu tyfachu a wo mni žebi powjedachu. Dužy dom džěch s Kozorjež Turjom, kiž bě jako feldwebel na wotpušku. Rowarjež Marka, kiž tež s naschej čžjodu džěsche, bě žyle pschešlapnjena wot rjanoseče, mudrosče a smužitoseče forcžmarjež wojaka. Ššetrnjež Michala pak to njemolesche; na jeho woblicžu bě jažnje widžecz, so je jemu Marka wěsta.

Něšto dnjom do mojeho wotjěda na přenje wučerške městno pschindže stary Ššetrnjež k mojemu nanaj a pscheprošy jeho, so čžył jako šwědk pódla byč, hduž budža „grychty“ pola njeho wumjeňt wučinječ. Wóž nan so njemalo stroži. Ššetrnjež — najšylnišči a najmudrišči muž wo wšy — a na wumjeňt, to jemu do hlomy njehašche. Stary Ššetrnjež pak pschi tym wošta, so je so došč na džělal, a so móža nětko drušy hospodarječ. Ššči tym wón wošjewi, so směje jeho Michal bórny s Rowarjež Marku kwaž.

Sduž „grychty“ pschindžechu, džěch ja žobu k Ššetrnježom. Stwa bě wobčlena a čžista wumyta; blido bě s nowym rubom pschifryte, a na nim ležeschej biblija a špěwarške. Stary Ššetrnjež běsche kšutny mjelčazy, jeho postrowjenje krute a krótko. Michal běsche sfludny, božasty a čžinješche, ištož móžesche nanaj na woczomaj wothladacz.

Wóž nan wobročži so hiščeje junu k hospodarjei a džesche: „Ale, lubny pscheczelo, seče dha žebi tu wěz tola tež prawje derje pschemyšlil? Hiščeje je wschitko wašche, wy seče knjes a hospodar, a bórny směje jow drušy roščasowacz.“ Ššči tutych šłowach mojeho nana so Michal njeměrnje po lawje tam a žem žuwašche a pohlada s nahrabnym woczkom na nana. Stary Ššetrnjež pak rjekny pomalu a wo swojej mozy pschewědčeny: „Wšcho je moje, a roščasowacz jow ničto njebudže, dužli ja, doniž budu ja živy!“ Na Michala ani njepohlada. Potom wobročži so k aktuarej: „Se wscho hotowe?“ Tutón žwony, so je hotowy. Duž pokaja Ššetrnjež s porstom na listno papjery, kiž na blidže ležesche, a pschitaja truce: „Duž dha pišaječe:

Ja, Turij Ššetrnjež, wotedawam s tutym swoje kublo je wschitkimi polemi a holemi, lukami a hatami, pastwami a puščezinami, se wschitkim sšotom a se wschěmi žnjemi swojemu žynej Michalej a wučinjam žebi ja bydlenje hornje šwy swojeho noweho domšeho; wschitku žyrobu pak, tak derje jěž kaž tež picje, na mi nowy wobžedžec w doščahazej měrje a dobroče darmo dawacz, kaž budu žebi to žadacz hacž do swojeje žnjercže. Wot pečolow dostawam položju mjedu, wot řadu na řahrodže pak řeczinu.

So žym ja tuto w dobrym rošumje a pschi polnej strowoseči wobšamknył, wobšwědčuju:

Žako bě tuto wšcho napřžane a podpřžane, kaž so šluscha, řastupi Michal se swojej mlodej žonu. Wobaj řstupšchtaj psched Ššetrnježa. Wón pohlada na njeju s hordoseču tyranšeho dobročzerja a pschitaja hrubje: „Nětko podžakujtaj řo!“ Michal a Marka džeschtaj dyřkotajo: „Měječe džak, nano!“ a žyla zeremonija řkóncži so pschi řwinjazej pječeni, piwje a palenzu.

Sduž s nanom domoj džěch, wuřlyšach, řak tón poł wótiže pschi žebi praješche: temu Michalej wón pschewjele wěri, to ja čžinił njebych . . .

(Šškóncženje.)

Masche khodženje je w njebeščach.

Ššere a polne mróčelow ležesche njebo na dalokich, čžornych řahonach. — „Macži, nješšny řtoro hotowi?“ prašesche so mały řandrij, totnyž řobu běrny řberasche.

„Tón měch hiščeje polny.“ praji macž; „potom džemy domoj; čžmi řo hižo a potom hnydom je čžadž modlenja, hduž řo řwjatof řwoni; potom ja domach čžoply řhosej řwarju. Ty řy řpróžny a řkódnny, išto?“

Wona pilnje dale džělasche, mjes tym řo tón mały řwojej mokrej, řymnej ruzy do řholowow tyfny a řamyřleny k wječornemu njeju hladašche. Tam řo čžerwjena, řwěčžata řmuha řybolješche, hduž řo nóžny řčžen hižo na řemju lěhasche. Duž wote wšy pschewiwašche. Macž řo na řwoju motywu řepjerasche, ruzy řtyfny a praji: „řandrijo, řpěwaj modlitwu!“ Mały řebi řwoju čžapku řčeče a woczki njewotwobročenej wot tamreje řwětleje pruhi na mróčžnych njebeščach, modlesche řo: „Řomhaj nam, Božo, do wěčžneho žiwjenja! řamjeň.“

„Macže.“ praji won po malej řhwilžy, hduž řo macž domoj hotowašche, „macži, išto je wěčžne žiwjenje?“

„To je, hduž je čžłowjek wumřel.“ řnapřeczěwi macž.

„řaj, to pak je w njebeščach?“ řo řólž dale prašesche.

„řaj, w njebeščach je.“ wořpjetowašche macž se řpróžnym řyntom, „niž na řemi.“

Nětotny wječor běsche hiščeje řandrij s macžerju wonkach na polu a modlesche řo pschi pschewiwaju: „Řomhaj nam, Božo, do wěčžneho žiwjenja! řamjeň.“ A kóždy króč hladašche k wječornemu njeju, hduž řkóncžko na mróčžnym dnju jenož jako čžerwjena řmuha řo řybolo abo na jažnym lětnym wječorje w řwětlej módrinje řo řhowašche. řajrejščo pak běsche, hduž řo řady řo řolmjazyh horow čžerwjenje řo řybolazyh mróčžalkow řhubi. Potom řo řdašche, řaž bychu řo řkote wrota pschi njebeščach wotewřile, čžłowjeka nuts puščezječ. „Tam dyřbi wěčžne žiwjenje byč. S řčto by tam wóhł!“ wón pschi žebi myřlesche, a móžne ředženje jeho pschewša.

W čžiščinje jednoreho žiwjenja wón wotročeje. Wyšča řchula pomhašche macžeri, ištož móžesche; wona njebešche řylna žona a dyřbesche tola džělacž řaž muž, so by řubleščo w porjedže řžeržala. Sduž wschitko derje džesche, móžesche kóžde lěto řwoju daň w prawym čžaku wotedacz a řa řebje a řwojeho řólza řupicz, řčtož řa žwnošč a wobčlanja řo řrebašche. Sduž ranje řwitašche, by řtanyla a řusto řo wječor hiščeje řejna lampa řwěčžesche, hduž dyřbesche se řpróžnymaj woczomaj drařtu řlatacz. Potom hladašche řandrij se řwojeho řoža do řejneho blědeho, čžičeho woblicža a myřlesche řebi: Sduž budu ja wulki, macž wřazy tak wjele džělacž nješšnje, jenož tak wjele, řaž rad čžze, potom ja wšcho na polu řžělam a w řródži; potom dyřbi řo derje mčž!“ A s řajfimi myřlemi by wjeřekly wuřnył, hduž macž hiščeje dołho řchijesche.

Tak po něčžim čžadž dóndže, hduž dyřbesche řandrij na pacžerje řhodžicz; tehdom nowy řwět psched nim řelřhadža. ředny džej praji řarař: „dženřa mamy tón řchpruch wuřnyč: Tak je Bóh tón řwět lubowal, řo wón swojeho jeničžko-narodženeho řyna řak je, řo bychu wschitžy, kiž do njeho wěřja, řhubjeni njebyli, ale wěčžne žiwjenje měli. Wěčžne žiwjenje“, wón dale powjedasche, „wěčeje tež wy, išto to je? řy, řandrijo, išto myřlišč? řčto je wěčžne žiwjenje?“

„To je, hduž je čžłowjek wumřel“, řandrij s macžernymi řłowami wotmolwi.

řarař řo řmějesche: „Ty čžješ řrajicz, hduž je něčto wumřel, pschindže do wěčžneho žiwjenja, njeje wěrno?“

řandrij řwony s řlowu: „řaj, a hduž je duřčny byl.“

„Něšto wřchal mašč prawje, ale niž žyle“, řnapřeczěwi duchowny. „řlaj, řnjes řesuj praji: řo bychu wschitžy, kiž do njeho wěřja, wěčžne žiwjenje měli, niž řakle řostali. A wón tež praji: řčtož do řyna Bóžeho wěri, tón ma wěčžne žiwjenje — po řajfim nětko hižo. Nětko čžemy w pacžerškej wučžbie wuřnyč, řak móžemy wěčžne žiwjenje řostacz. Bóže řlowo nam pučž pořaže a Bóh čžył temu řwoje řohnowanje řacz!“

(Šškóncženje.)

Dalšche dobrowólne dary řa wbohe armeniške řyroty:

S řrodžiščezaniškeje wofady psches řnjesa řararja Mřóřaka I řr.

W mjenje wbohich řyrotow praji wutrobny džak

Wólčž, redaktor.